

6.6	001.b.06
6.6	001.c.026
6.6	001.c.027
6.6	001.c.029
6.6	001.c.033
6.6	001.e.23
6.6	001.e.24
6.6	020.01

6.6	024.04
6.6	031.01
6.6	033b.01
6.6	047.05
6.6	067.01
6.6	068.08
6.6	072.10
6.6	080.09
6.6	083.02

6.6	089.03
6.6	089.04
6.6	089.05
6.6	091.01
6.6	092b.16
6.6	092b.17
6.6	094.02
6.6	098.06
6,6 of 7,2	001.c.017
6,6 of 7,2	001.c.018

Indiener vindt het MER zeer gebrekkig.

Er moet dus, overeenkomstig het voorzorgsbeginsel, worden aangetoond dat een plan of project geen negatieve gevolgen zal hebben, en niet dat er negatieve gevolgen zullen zijn. Hieruit volgt dat de passende beoordeling voldoende gedetailleerd en met redenen omkleed moet zijn om, op basis van de beste weten schappelijke kennis ter zake, de afwezigheid van nadelige gevolgen aan te tonen

Deze is zeer waarschijnlijk niet aangevraagd. Reden hiervan is dat volgens het MER er "geen significante effecten op Natura 2000 gebieden zijn." Dit is niet waar. Door bewust Natura 2000 gebieden buiten beschouwing te laten, komt men tot deze conclusie. De MER is incompleet en voldoet niet. Ten onrechte worden ook Natura 2000 gebieden van buurprovincies veronachtzaamt.

In het overzicht van cumulatie lokale vogelsoorten (bladzijde 65) ontbreekt het windpark Buren met 4 windturbines, die zich op zeer korte afstand bevindt.

De Provincie nam al een besluit, voordat het advies van de commissie mer binnen was. Het ontwerpbesluit is op een gebrekkige en incomplete MER gefundeerd, dit bevestigt de commissie mer. Dit is niet toegestaan en indiener maakt hiertegen bezwaar.

Indiener vindt dat ten onrechte het zonnepark aan de Spoorstraat Echteld niet is meegenomen in de beoordelingen en afwegingen bij het nieuwe windpark. Het zonnepark had moeten worden meegenomen in de MER-beoordeling, Dat dit niet is gebeurd is schending van het zorgvuldigheidsbeginsel. De beoordeling van de impact op de energiedoelstelling klopt om deze reden ook niet, er is risico op onomkeerbare schade en dit kan worden gezien als een tekortkoming in de transparantie en participatie.

Indiener vindt dat de alternatievenafweging tekortkomingen bevat: er zijn geen turbinevarianten beoordeeld, de alternatieven zijn niet beschouwd in de bredere ecologische en sociale context van het gebied en ten onrechte is uitgegaan van een onderlinge afstand van drie keer de rotordiameter, dit terwijl de richtlijn voor de evaluatie van windturbines van de RVO uitgaat van 4 keer die waarde; deze RVO-richtlijn is dus niet gevolgt. Indiener vindt dat hiermee het risico bestaat op schending van de omgevingswet en impact op de ruimtelijke kwaliteit.

Het MER lijkt niet volledig te zijn uitgevoerd, waardoor de gevolgen voor de lokale natuur en omgeving onvoldoende in kaart zijn gebracht. De Commissie mer onderschrijft dit o.a. in haar persbericht.

Neem strengere uitgangspunten op ten aanzien van geluid en afstanden van windturbines tot woonkernen zoals: - neem ook "aantasting woongenot" en "waardedaling van de huizen" mee als effect of criterium in de tabel 3.1 op pagina 22. En laat dit door een onafhankelijke partij, meenemen in het beoordelingskader. - pagina 23: de invloed op landschap en cultuurhistorie, kan volgens indiener niet middels bureau-onderzoek gedaan worden. - afstand van de windturbine tot bebouwde komgrens is 10 keer de ashoogte van de mast. - geluid van solitaire of een groep windturbines mag maximaal 45 dB bedragen op de bebouwde woongrens. Liefst strenger, conform omliggende landen en regio's. - indien reeds ernstig geluid producerende objecten aanwezig zijn dan mag het totaal aan geluid niet hoger worden dan 47 dB op de bebouwde woongrens. Liefst strenger, conform omliggende landen en regio's. - geef extra veel aandacht aan de inpassing in het landschap. - voor het MER windpark Echteld-Lienden wordt een 'worst-case' benadering toegepast. Daarbij worden de geluidscontouren van een set van 4 windturbines in lijnopstelling berekend. Daarbij worden zowel de 47 dB Lden contour uit het Activiteitenbesluit en de 45 dB contour die door de WHO wordt geadviseerd vanuit gezondheid, allebei inzichtelijk gemaakt in dit MER. Onderbouw of 4 windturbines in lijn wel echt het worst case scenario is. Er wordt onderzocht of er 11 windturbines geplaatst kunnen worden. Wat als deze in lijn geplaatst worden? En hoe wordt het geluid van de snelweg en de Betuwelijn bepaald? Met echte metingen, zowel bij droog als nat weer?
Indiener is van mening dat het MER niet volledig is uitgevoerd, waardoor de gevolgen voor de lokale omgeving en natuur onvoldoende in kaart zijn gebracht. De Commissie MER onderschrijft dit in haar voorlopig toetsingsadvies
Indiener heeft zorgen over de onvolledigheid van de milieueffectrapportage (MER), mede doordat later stukken zijn toegevoegd in de procedure, specifiek inzake de gebrekkige bescherming van natuurwaarden en de onvolledige analyse van de gevolgen voor de biodiversiteit. Het niet adequaat-gedegen MER bevat onvoldoende informatie over de impact van de windturbines op de lokale flora en fauna, met name de beschermde vogelsoorten. Niet alleen de effecten van de turbines zelf, maar ook van het bouwproces en de verandering in het landschap.
Indiener stelt dat de aanzienlijke milieu-impact van het windpark in het MER niet volledig is uitgevoerd, met name wat betreft de gevolgen voor de lokale natuur en omgeving. De Commissie MER onderschrijft dit o.a. in haar persbericht.
Indiener wijst op de geldende wetgeving (nationaal en vanuit EU) die van toepassing is bij de bouw van winmolens, zoals de strenge EU-richtlijnen inzake de MER. De indiener betwijfelt of het opgestelde MER gedegen is en wil specifieke aandacht voor de impact op de lokale fauna en flora, geluidshinder, schaduw- en slagschaduweffecten en erosie.
Indiener verzoekt tot het opstellen van een gedegen en betrouwbaar mer voordat het besluit definitief wordt.
Indiener stelt dat paragraaf 4.3 tabel 1: "beoordelingstabel per turbine" de stelling dat natuur n.v.t. is niet waar is.
Bij gezondheid wordt verwezen naar het milieueffectrapport. Indiener wijst erop dat het advies van de commissie niet is afgewacht en nu deze er is wordt het advies niet gevolgd. Hiermee vindt indieners dat de provincie een onbetrouwbare overheid is.
Indiener betwijfelt of de MER voldoet aan de richtlijnen en verzoekt om een herziening.

Indiener constateert dat in het voorlopig advies van de commissie voor de mer het VKA op veel aspecten slecht scoort. Er treden sterk negatieve effecten op landschap en geluidhinder in cumulatie. Het plan is hier niet op aangepast.

Indiener refereert aan het voorlopige advies van commissie voor de mer, waarin de milieuonderbouwing niet volledig is, o.a. voor natuur. Het is niet helder welke milieukeuzes ten grondslag liggen aan de samenstelling van het VKA, terwijl deze keuze wel behoorlijke impact heeft op het landschap.

Indiener geeft aan dat er geen maatregelen zijn onderzocht om negatieve effecten voor het landschap te verminderen.

De MER is niet volledig uitgevoerd en de gevolgen van het project zijn onvoldoende in kaart gebracht, wat de commissie voor de mer onderschrijft.

Indiener sluit zich (punt 5.3 in de brief) aan bij het oordeel van de Commissie m.e.r. dat belangrijke informatie ontbreekt in het MER. Indiener merkt op dat het onzorgvuldig is dat de commissie m.e.r. niet de beschikking had over het ontwerpbesluit bij haar advies. Daarnaast wijst indiener nog eens op de opmerkingen inzake de geluidsreductiemaatregel en de opbrengstderving en in aanvulling daarop op de seconds opinion en de opmerkingen daarin over de jaargemiddelde geluidsemissies, het geluidsspectrum, de constatering met betrekking tot het aspect geluid in het ontwerpbesluit en de constatering met betrekking tot het aspect slagschaduw.

Indiener vindt dat als het MER wezenlijk wordt aangevuld, dit kan betekenen dat het opnieuw ter inzage moet worden gelegd, zodat partijen zich daar opnieuw over mogen uitlaten.

Hoe kan het dat Natura-2000 gebieden op korte afstand niet zijn meegenomen?

Indiener noemt dat de Europese Omgevingswet een zorgvuldige beoordeling van de milieueffecten verplicht stelt en betwijfelt of de voorliggende MER daaraan voldoet. Er is onvoldoende rekening gehouden met de impact op diverse aspecten.

Indiener mist het verplichte onderzoek naar alternatieven, mist een dwingende reden en er worden geen compenserende maatregelen genomen. Op basis hiervan mag er geen vergunning verleend worden.

Volgens de provinciale omgevingsverordening is binnen het GNN een andere bestemming dan natuur, zoals windenergie, alleen mogelijk indien er sprake is van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven mogelijk zijn. Nu de RES doelstelling behaald is, is er geen groot openbaar belang meer. Bovendien is kernenergie een reëel alternatief. De huidige turbines staan grote dagdelen stil. De huidige capaciteit wordt niet benut.

reactie W+B

Het MER bevat de mogelijke effecten van de voorgenomen ingrepen. In het proces zijn alternatieven oplossingsrichtingen onderzocht om milieu volwaardig mee te nemen in de besluitvorming. De Commissie mer heeft in haar advies (<https://www.commissiemer.nl/docs/mer/p37/p3735/a3735tsea.pdf>) aangegeven dat er degelijk onderzoek is gedaan. De invulling van de compensatieopgave van de Grutto moet voor het besluit wel concreter worden gemaakt volgende de Commissie mer.

Voor het windinitiatief is een voortoets opgesteld. Een voortoets in de oriëntatiefase kan uitsluitel geven of het project op voorhand geen (significant) negatieve gevolgen heeft. Uit de voortoets (Achtergrondrapport Natuur) komt naar voren dat er schadelijke gevolgen uitgesloten zijn. Een Passende Beoordeling is om die reden niet opgesteld. Het voorzorgsbeginsel is volledig toegepast.

Zie reactie onder 001.c.05 en 001.c.017. (eerder opgesteld door **5.1.2e** gestuurd naar provincie op 12-11-24)

In de cumulatiestudie zijn projecten opgenomen die nog niet gerealiseerd zijn maar wel een ontheffing Wet natuurbescherming of vergunning Omgevingswet hebben en recent gebouwde windparken (in 2019 of later opgeleverd). Mogelijke negatieve effecten van eerdere projecten (waaronder Windpark Buren, sinds 2014 operationeel) zijn reeds opgenomen in de populatieschattingen die gebruikt zijn, waardoor het dubbel zou zijn om effecten van eerdere projecten in de cumulatiestudie te betrekken.

Het toetsingsadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer) in Nederland is niet bindend. De Commissie mer beoordeelt de kwaliteit van milieueffectrapporten (MER) en geeft hierover een advies aan het bevoegde gezag, dat de uiteindelijke beslissing neemt over het project of plan. De provincie heeft ervoor gekozen om het MER aan te passen na het eerste toetsadvies om de essentiële tekortkomingen te mitigeren. De exacte invulling van het compensatiegebied van de Grutto blijft een belangrijke onderdeel van het advies van de Cie mer. In het MER is ook aangegeven dat dit essentieel is om effecten te mitigeren op grutto.

Zonnepark Spoorstraat Echteld ligt ruim buiten het plangebied en dus geen reden om het mee te nemen in de beoordelingen en afwegingen van het nieuwe windpark.

In het MER zijn verschillende opstellingen onderzocht binnen het onderzoeksgebied van de Regionale Energie Strategie (RES) Fruitdelta Rivierenland 1.0. Op basis van de meest kansrijke opstellingen en harde belemmeringen (waar geen windturbines mogelijk zijn) zijn vier alternatieven ontworpen.

Het persbericht van 27 november 2024 geeft alleen aan dat het compensatiegebied van de Grutto nader uitgewerkt dient te worden. Het MER geeft voldoende informatie over natuur en omgeving om een besluit te nemen over het windpark.

aantasting woongenot: hiervoor zijn geen normen en in hoeverre het woongenot wordt aangetast is subjectief. In het MER is dit onderzocht dmv leefomgeving (geluid, slagschaduw, gezondheid) en gebruiksfunctie (recreatie)

waardedaling huizen: waardedaling is geen milieueffect daarom geen onderdeel MER; mbt waardedaling door windturbines is onderzoek gedaan (<https://www.rvo.nl/onderwerpen/windenergie-op-land/wonen-windturbine>). Indien er waardedaling wordt verwacht, dan planschadeclaim indienen (verwijzen naar antwoord 13.3)

landschap/cultuurhistorie: verwijzen naar antwoord bij thema 8

afstand 10x ashoogte tot bebouwde kom: dit is geen wettelijke norm in NL

geluidsnorm 45 dB: is in MER onderzocht, voor normering verwijzen naar dit thema.

geluid cumulatief mag niet hoger zijn dan 47 dB: cumulatie van geluid is onderzocht in het MER, of wordt voldaan aan regelgeving verwijzen naar antwoord op vraag 3.11

Zie regel 9

Het MER is aangevuld na het voorlopig toetsadvies van de Commissie mer. De toegevoegde informatie is niet achteraf geproduceerd maar is duidelijkere en expliciet in het MER beschreven.

Zie regel 9

Lokale fauna en flora, geluidshinder, slagschaduw zijn onderzocht in het MER. Voor erosie zie p92 MER, pre emptieve zienswijze nota + thema gezondheid

5.1.2e als gevolg van de turbines is niet beschouwd in het MER. Hiervoor zijn geen normen. Meeste hinder op woningen is op momenten dat er slagschaduw is, dan worden de turbines stil gezet.

Zie toetsadvies van de Commissie mer. Het MER is gedegen en betrouwbaar. Voor dat besluit wordt genomen wordt door de Commissie mer wel geadviseerd om het compensatiegebied van de Grutto concreet te maken.

5.1.2e. Gaat om waarnemingen die zijn toegevoegd aan de zienswijze

Het bevoegd gezag heeft gekozen om het MER aan te vullen op het voorlopig advies van de Commissie mer.

Zie advies van de Commissie mer. Het MER voldoet aan de richtlijnen.

Er zijn bij de totstandkoming van het VKA maatregelen genomen om de effecten te verminderen maar deze kunnen niet volledig worden weggenomen. In het MER zijn mitigerende maatregelen voorgesteld om de effecten te verzachten (@VF evt aangeven welke nog concreet worden in gezet)
Voor geluid aansluiten op antwoord 3.11.
Voor landschap aansluiten op antwoord thema 8.

Het MER is hierop aangevuld

De effecten op landschap als gevolg van een windpark kan niet volledig gemitigeerd worden. De verzachtende maatregelen zijn wel onder aanbevelingen beschreven.

Zie toetsadvies van de Commissie mer op het MER met de aanvulling

Het MER is aangevuld na het voorlopig toetsadvies van de Commissie mer. De toegevoegde informatie is niet nieuwe informatie maar is duidelijkere en expliciet in het MER beschreven.

Zie eerder antwoorden van 5.1.2e (excel 12-11-24)

Zie advies van de Commissie mer. Het MER voldoet aan de richtlijnen.

In het MER zijn wel alternatieven onderzocht en er zijn gedurende het proces mitigerende maatregelen overgenomen in het voorgenomen windpark bijvoorbeeld voor geluid en natuur.

Provincie zelf reageren

Geanonimiseerde zienswijze ontbreekt!
In welke zin had het zonnepark mee
moeten worden genomen?

Geanonimiseerde zienswijze ontbreekt!
MER is aangevuld, CieMER is akkoord.

Welke second opinion wordt bedoeld in
deze zienswijze?